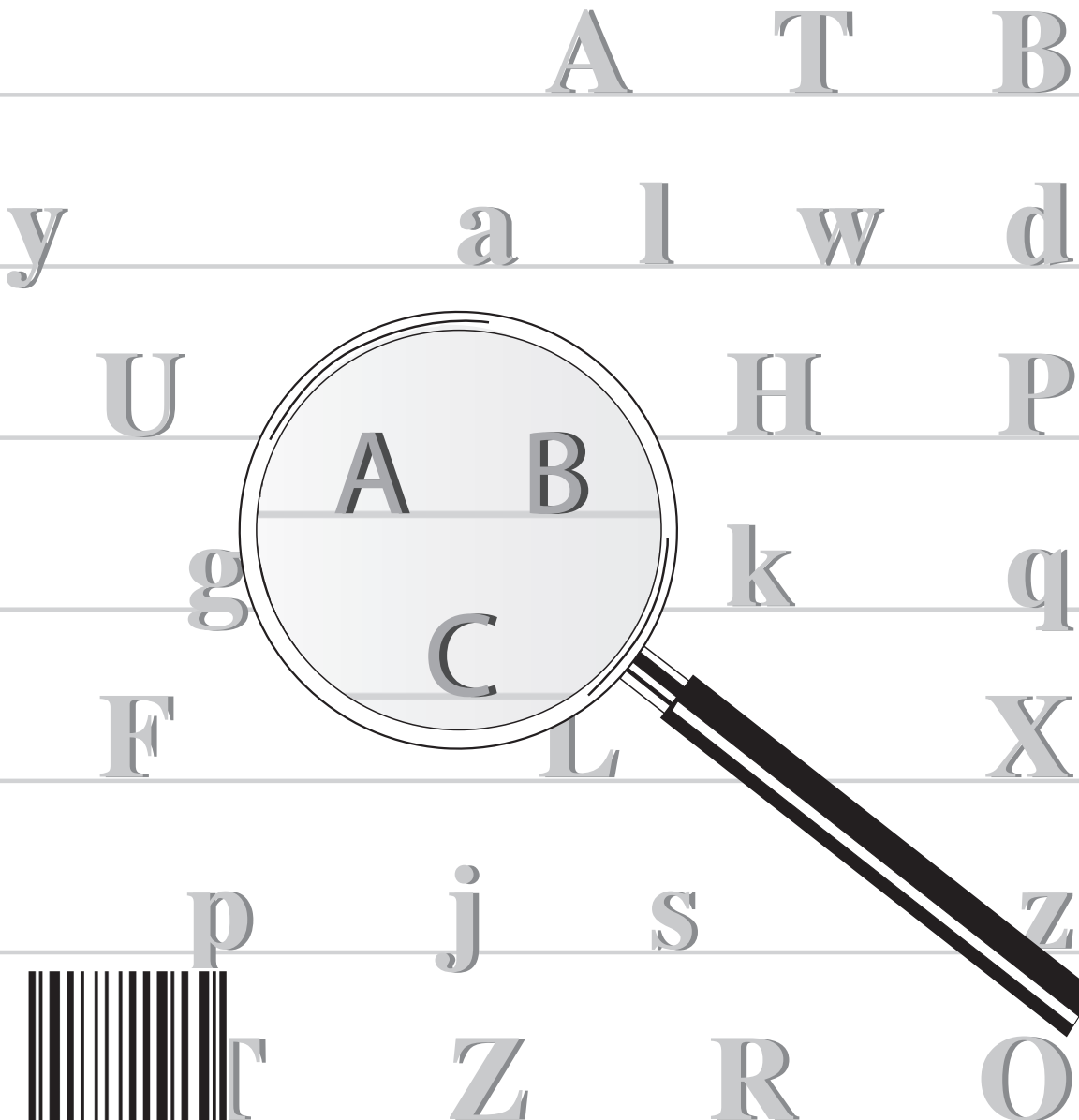

ערכת המיצ"ב הפנימי באנגלית לכיתה ה'

חוברת הנחיות
להערכה פנים בית-ספרית

מעודכן לתאריך 08/04/13

1005

אפריל 2013, אייר התשע"ג

תוכן העניינים

הקדמה

- 5 על הערכה פנים בית־ספרית
- 6 מקורות
- 7 ערכת המיצ"ב הפנימי

פרק א'

- 9 תיאור המבחן
- 9 א.1 מפרט המבחן
- 13 א.2 מיפוי המבחן

פרק ב'

- 17 הנחיות להעברת המבחן
- 17 ב.1 היערכות לקראת העברת המבחן
- 19 ב.2 התייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים
- 21 ב.3 הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה
- 24 ב.4 התאמות לצורכי בית־הספר בתוכן המבחן ובאופן העברתו

פרק ג'

- 25 הנחיות לבדיקת המבחן
- 25 ג.1 המחווה וההנחיות לשימוש בו בעת בדיקת המבחנים
- 38 ג.2 הנחיות לבדיקת המבחן ולחישוב הציונים
- 41 ג.3 התאמת חישוב הציונים לצורכי בית־הספר
- 42 ג.4 השוואה לנתוני קבוצות השוואה (נורמות ארציות)
- 44 דף ריכוז ציונים לתלמיד לחישוב ידני – דוגמה
- 45 דף ריכוז ציונים לתלמיד לחישוב ידני
- 46 דף מיפוי כיתתי

על הערכה פנים בית-ספרית (school based evaluation)

מבחני המיצ"ב החיצוניים משמשים להערכה רחבת-היקף מסכמת המכונה גם "הערכה של למידה" (הש"ל). מטרתה לעודד אחריותיות ומתן דין וחשבון לנמענים השונים בתוך הקהילה הבית-ספרית ומחוצה לה על רמת ההישגים של התלמידים (בירנבוים, 2004; Furtak, 2006). הרצון לצמצם ככל האפשר את ההשלכות השליליות של המבחנים החיצוניים על בית-הספר הביא לידי עדכון מתכונת ההערכה הארצית בשנה"ל התשס"ז¹. במסגרת עדכון זה, הודגשה חשיבותה של הערכה פנימית מעצבת, המתבצעת על-ידי צוותים בית-ספריים ותואמת את הצרכים הספציפיים שלהם.

מתכונת זו משלבת הערכה בית-ספרית המתבצעת באמצעות כלים חיצוניים ("מיצ"ב חיצוני", המועבר לרבע מאוכלוסיית בתי-הספר) בצד מבחנים חיצוניים המועברים באופן פנימי ומשרתים את בית-הספר בלבד ("מיצ"ב פנימי"). המיצ"ב הפנימי מושתת על שילוב של שלושה מרכיבים: (א) העברת מבחן ארצי חיצוני-אובייקטיבי, שפותח על-ידי ראמ"ה בשיתוף ועדות מקצועיות ומפמ"רים, המשקף את תכנית הלימודים ואת הסטנדרטים של ידע ושל הבנה; (ב) בדיקה פנימית של המבחן על-ידי צוות בית-הספר (בסיוע מחוון המצורף למבחן), המאפשרת להפיק משוב אישי וקבוצתי מהיר על מידת השליטה של התלמידים בכל תחום דעת, ומסייעת למורה לגבש תובנות פדגוגיות ברמת הכיתה; (ג) השוואה בין הישגי התלמידים בבית-הספר ובין נתוני קבוצות השוואה (נורמות ארציות), המתקבלים מעיבוד הממצאים של מבחני המיצ"ב החיצוני בתחילת שנת הלימודים הבאה (בלר, 2007).

מטרת המיצ"ב הפנימי היא לספק משוב מידי שסייע לקידום הלמידה של התלמידים, להתריע על תלמידים שאינם שולטים בתכנים ובמיומנויות הנדרשים, לזהות את הפער בין הביצועים המצופים לביצועים בפועל, ולהעריך את האפקטיביות של הפעולות שנעשות לצמצום הפער. מהותה של הערכה פנימית מעצבת היא השימושיות שלה (Black & Wiliam, 1998) ויכולתה לסייע בשיפור תהליך הלמידה בהתהוותו (Airasian, 1994; Dann, 2002).

שימוש במבחני המיצ"ב לצרכים פנימיים יכול להיות מנוף לצמיחה ולשיפור: הממצאים יכולים לספק את המידע הדרוש לתהליכי קבלת החלטות כלל בית-ספריים, שכבתיים, כיתתיים ופרטניים, לסייע בהגדרת ההישגים המצופים והרמה הנדרשת מן התלמידים, ולשמש אבן בוחן לתכניות הלימודים הבית-ספריות. מבחני המיצ"ב הפנימיים יכולים לסייע בזיהוי נקודות של חוזק ושל חולשה, ברמת הפרט וברמת הכיתה, לספק מידע על צרכים משתנים שיש לתת להם מענה, לקדם חשיבה תכנונית בית-ספרית, להגדיר יעדים מבוססי נתונים, לתרום לראייה רחבה יותר של המערכת ולגבש אמות מידה לאחריותיות.

שימוש במגוון רחב ככל האפשר של נתונים פנימיים וחיצוניים יסייע להבין טוב יותר את המציאות הבית-ספרית (נבו, 2001).

¹ מידע על עדכון מתכונת ההערכה מופיע בחוזר מנכ"ל סח/3(א) סעיף 2-4.1: "מתכונת ההערכה הארצית ומידע על המיצ"ב החיצוני והפנימי".

מקורות

בירנבוים, מ' (2004). יחידה 7: משוב והערכה בכיתה. בתוך: מ' בירנבוים, צ' יועד, ש' כ"ץ וה' קימרון, בהבניה מתמדת – סביבה לפיתוח מקצועי של מורים בנושא תרבות הל"ה המטפחת הכוונה עצמית בלמידה. ירושלים: משרד החינוך, התרבות והספורט.

בלר, מ' (2007). מדידה בשירות הלמידה – על מה ולמה? הד החינוך, פ"א, 7, עמ' 32-36.

נבו, ד' (2001). הערכה בית-ספרית. אבן-יהודה: רכס.

Airasian, P. W. (1994). *Classroom Assessment* (2nd ed.). New York: McGraw Hill.

Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and Classroom Learning. *Assessment in Education*, 5(1), 7-74.

Dann, R., (2002). *Promoting Assessment as Learning: Improving the Learning Process*. London & New York: Routledge Falmer.

Furtak, E. M. (2006). *Formative Assessment in K-8 Science Education: A Conceptual Review*. Commissioned paper by the National Research Council for Science Learning K-8 consensus study.

ערכת המיצ"ב הפנימי

מבחן המיצ"ב באנגלית לכיתה ה' הועבר השנה (התשע"ג) בבתי-הספר במסגרת המיצ"ב החיצוני, והוא מוגש לכם לצורך שימוש פנים בית-ספרי (מיצ"ב פנימי).

המבחן פותח בידי הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), בליווי ועדת היגוי שכללה את המפמ"רית להוראת האנגלית, מורים, יועצים אקדמיים ונציגי מגזרים שונים. נושאי המבחן משקפים את תכנית הלימודים ומתאימים לחומר הנלמד עד סוף כיתה ה'.

יש לראות במבחן זה כלי הערכה פנים בית-ספרי המתווסף לכלי ההערכה האחרים שבשימוש בבית-הספר לאורך השנה. אפשר להשתמש בו כתחליף למבחן מסכם בית-ספרי, כאשר בדיקת המחברות, ניתוח התוצאות והלמידה של התוצאות ייעשו על-ידי צוות בית-הספר. יש לזכור כי **תוצאות המיצ"ב הפנימי נועדו לשימוש פנימי, ובית-הספר אינו נדרש לדווח עליהן לכל גורם שהוא**. המטרה היא לאפשר לצוות בית-הספר להפיק מתהליך בדיקת המבחנים ומהמצאים שלהם תובנות (ברמת התלמיד, ברמת הכיתה וברמת תכנית הלימודים הבית-ספרית) שיסייעו להתמקד ביעדים חינוכיים ולימודיים, ולקדם את הישגי התלמידים.

ערכה זו נועדה לסייע לצוות בית-הספר בהעברת המבחן, בבדיקתו ובהפקת התועלת ממנו.

כחלק מההיערכות להעברת המבחן בבית-הספר, מומלץ לקרוא בעיון את הערכה ולפעול בהתאם להנחיות המופיעות בה. יש לציין כי בית-הספר יכול לקבוע מתכונת העברה ו/או הערכה שונה של המבחנים, אך חשוב לזכור כי **ככל שיישמרו כללי ההעברה וההערכה המומלצים, כך יהיו התוצאות של המבחן מהימנות יותר, תקפות יותר ובנות השוואה לנתוני קבוצות השוואה (נורמות ארציות)**. נתוני קבוצות השוואה יחושבו על-פי תוצאות המיצ"ב החיצוני, ויפורסמו על-ידי ראמ"ה בעוד כמה חודשים.

פרטים נוספים על אודות המיצ"ב הפנימי וחומרי עזר ניתן למצוא באתר האינטרנט של ראמ"ה, שכתובתו: <http://rama.education.gov.il>, בחלונית "הערכה בית-ספרית", בנושא "מיצ"ב פנימי".

שאלות על אודות המיצ"ב הפנימי אפשר להפנות:

• לדוא"ל meitzav@education.gov.il

• לטלפון 03-7632888

חוברת ההנחיות שלפניכם כוללת שלושה פרקים:

פרק א' – תיאור המבחן: מפרט המבחן ומיפוי המבחן.

פרק ב' – הנחיות להעברת המבחן: היערכות לקראת העברת המבחן בבית-הספר, פירוט ההתאמות לנבחנים בעלי צרכים מיוחדים, הנחיות כלליות להעברת המבחן והצעות להתאמת המבחן לצורכי בית-הספר.

פרק ג' – הנחיות לבדיקת המבחן: המחווון וההנחיות לשימוש בו בעת בדיקת המבחן, הנחיות לחישוב הציונים (באופן ידני או ממוחשב), התאמת חישוב הציונים לצורכי בית-הספר והסברים על ההשוואה בין תוצאות בית-הספר ובין התוצאות של קבוצות ההשוואה (כלל בתי-הספר, בתי-ספר דוברי עברית ובתי-ספר דוברי ערבית).

עבודה נעימה ופורייה!

פרק א':

תיאור המבחן

1.א. מפרט המבחן

Domain	Relevant Benchmarks	No. of Tasks	Possible Text Types	Length of Texts	Possible Item Types	Possible Categories of Comprehension Questions*
<p>Access to Information from Spoken Texts</p> <p>25%</p>	<ul style="list-style-type: none"> understand the general meaning, main idea and sequence of events in a text and use this knowledge as needed identify explicit opinions and feelings locate relevant information for a specific purpose find and follow directions and instructions in a familiar context 	2	<ul style="list-style-type: none"> advertisement announcement conversation excerpt from a lesson instructions message news / weather report oral presentation riddles story 	<p>Level One up to 80 seconds</p> <p>Level Two up to 120 seconds</p>	<ul style="list-style-type: none"> carrying out instructions chart / table matching multiple-choice open-ended (e.g. wh-questions and sentence completion) sequencing 	<ul style="list-style-type: none"> Literal Integration Inference

Domain	Relevant Benchmarks	No. of Tasks	Possible Text Types	Length of Texts	Possible Item Types	Possible Categories of Comprehension Questions*
<p>Access to Information from Written Texts</p> <p>60%</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ understand general meaning, main ideas and sequence of events in a text and use this knowledge as needed ▪ identify different text types and use this knowledge as needed ▪ identify explicit opinions and feelings ▪ locate relevant information 	3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ advertisement ▪ blurb ▪ book cover ▪ caption ▪ comic strip ▪ diary entry ▪ email ▪ informative text ▪ interview ▪ letter ▪ list ▪ message ▪ news report ▪ newspaper item ▪ note ▪ notice ▪ postcard ▪ poster ▪ questionnaire ▪ recipe ▪ riddles ▪ story ▪ timetable /schedule ▪ web page 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sentence level (one text) ▪ text level (two text) • up to 150 words level • up to 170 words 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chart / table ▪ matching ▪ multiple-choice ▪ open-ended (including wh-questions and sentence completion) ▪ sequencing ▪ true / false 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Literal ▪ Integration ▪ Inference ▪ Personal response

Domain	Relevant Benchmarks	No. of Tasks	Length of Tasks	Possible Text Types	Assessment Criteria
Written Social Interaction and Presentation 15%	<ul style="list-style-type: none"> give short messages in writing describe people, places, things and events produce a short piece of coherent writing that conveys personal feelings 	2	Level One (word / phrase level) 5 – 10 words Level Two approximately 20 – 30 words (approximately 4 – 5 sentences)	<ul style="list-style-type: none"> description friendly letter invitation label list note questionnaire report speech bubble story 	<ul style="list-style-type: none"> A sentence must include a subject and a verb and an object when necessary. Content / Vocabulary <ul style="list-style-type: none"> comprehensibility relevance Accuracy <ul style="list-style-type: none"> articles capitalization full stops prepositions pronouns sentence structure spelling subject-verb agreement verb forms word order

* Categories of Comprehension

Lower-Order Thinking Skills (LOTS)

Literal Comprehension: Literal comprehension refers to an understanding of the explicit meaning of a text. Questions that require literal comprehension include items that can be answered directly from the text at the sentence level. They can be questions that require either copying or rephrasing of information from the text. It also includes reference questions.

Higher-Order Thinking Skills (HOTS)

Integration: Integration refers to an understanding of the explicit meaning of a text but also requires accessing information from various parts of the text in order to answer a given question. Questions that require integration include items that require thinking about how ideas or information in the passage relate to each other as well as to an understanding of its main idea and supporting details.

Inference: Inference refers to an understanding of the implicit meaning of a text. Questions that require inference include items that involve combining the pupils' literal understanding of the text with their own knowledge and experience in order to produce a response that is not explicitly stated in the text. It also includes reference questions and questions that require identification of a specific text type.

Personal response: Personal response refers to questions that call for pupils' personal involvement with the text. The answers come from the pupils and are not found in the text. However, the answers must relate to the text. In order to answer personal response questions, pupils have to draw on both their literal understanding of the text and their own knowledge and opinions.

2.A תיפוף המבחן

Access to Information from Spoken Texts (AIST)		Access to Information from Written Texts (AIWT)		Written Presentation (WP)		Categories of comprehension		Difficulty level						
25%		60%		15%										
Benchmarks			Benchmarks			Benchmarks								
Understand the general meaning, main idea and sequence of events in a text	Identify explicit opinions and feelings	Locate relevant information for a specific purpose	Find and follow directions and instructions in a familiar context	Understand general meaning, main ideas and sequence of events in a text	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Locate relevant information	Give short messages in writing	Describe people, places, things and events	Produce a short piece of coherent writing that conveys personal feelings				
Task 1														
1_1											literal	1**		
1_2											literal	1**		
1_3											literal	1**		
1_4											literal	1**		
1_5											literal	1**		
Task 2														
2											literal	1**		
3											literal	1**		
4											literal	2**		
5											literal	1**		
	6										inference	3**		

* Difficulty level based on empirical data: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

** Difficulty level assessed by experts: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

Access to Information from Spoken Texts (AIST)		Access to Information from Written Texts (AIWT)		Written Presentation (WP)		Categories of comprehension		Difficulty level						
25%		60%		15%										
Benchmarks			Benchmarks			Benchmarks								
Understand the general meaning, main idea and sequence of events in a text	Identify explicit opinions and feelings	Locate relevant information for a specific purpose	Find and follow directions and instructions in a familiar context	Understand general meaning, main ideas and sequence of events in a text	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Locate relevant information	Give short messages in writing	Describe people, places, things and events	Produce a short piece of coherent writing that conveys personal feelings				
				7_2							literal	2*		
				7_3							literal	2*		
				7_4							literal	2*		
				7_5							literal	2*		
				7_6				8			literal	2*		
Task 3														
Task 4														
											literal	1*		
											literal	2*		
											literal	2**		
											literal	1**		
											inference	4*		
											literal	2*		

* Difficulty level based on empirical data: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

** Difficulty level assessed by experts: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

Access to Information from Spoken Texts (AIST)		Access to Information from Written Texts (AIWT)		Written Presentation (WP)		Categories of comprehension		Difficulty level								
25%		60%		15%												
Benchmarks			Benchmarks			Benchmarks										
Understand the general meaning, main idea and sequence of events in a text	Identify explicit opinions and feelings	Locate relevant information for a specific purpose	Find and follow directions and instructions in a familiar context	Understand general meaning, main ideas and sequence of events in a text	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Locate relevant information	Give short messages in writing	Describe people, places, things and events	Produce a short piece of coherent writing that conveys personal feelings						
Task 5																
									15							2*
Task 6																
																3*
																2*
																3*
																3*
																3*
																2*

* Difficulty level based on empirical data: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

** Difficulty level assessed by experts: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

פרק ב': הנחיות להעברת המבחן

פרק זה מכיל מידע שמטרתו לסייע לבית-הספר להיערך מראש לקראת ההעברה של מבחן המיצ"ב הפנימי. המידע נוגע למועד העברת המבחן בכיתה, לשמירה על סודיות המבחנים, להתייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים, לאופן העברת המבחן בכיתה, להתאמות המבחן לצורכי בית-הספר ועוד. **חשוב לקרוא פרק זה לפני העברת המבחן בבית-הספר ולהיערך בהתאם.**

ב.1 היערכות לקראת העברת המבחן

מועד העברת המבחן: מבחן זה מיועד להעברה לקראת סוף שנת הלימודים של כיתה ה'. יש לקיים את המבחן בבית-הספר **ביום שלישי, י"ג באייר התשע"ג, 23 באפריל 2013** או בטווח של עד חמישה ימי לימודים ממועד זה (באישור המנהל).

הודעה לתלמידים: מומלץ להודיע מראש לתלמידים בכיתות הנבחרות על מועד המבחן, על היקף החומר הנכלל בו ועל השימושים שיעשו בתוצאותיו, וזאת בהתאם להחלטת בית-הספר (האם הציון יימסר לתלמיד, האם הציון יתבטא בתעודה, האם תישלח הודעה להורים וכדומה).

שמירה על הסודיות של שאלות המבחן בתוך בית-הספר ומחוצה לו: מומלץ להעביר את המבחן לכל כיתות ה' באותו יום ובאותה שעה. העברה של המבחן בכיתות מקבילות בהפרישי זמן עלולה לגרום ל"דליפה" של השאלות. נוסף על כך, מאחר שמדובר במבחן שיועבר בבתי-ספר רבים, יש לשמור ככל האפשר על חיסיונם של המבחנים ועל חיסיונה של חוברת הנחיות זו גם לאחר שהמבחן כבר התקיים.

התאמת תוכן המבחן לצורכי בית-הספר: ראו סעיף ב.4.

נוסח המבחן: ערכה זו עוסקת בנוסח אחד בלבד של המבחן, שהוא הנוסח שיועבר לתלמידים. אם יש חשש להעתקות במבחן, על בית-הספר להיערך בהתאם, למשל לתגבר את ההשגחה בכיתות או לבחור בכל פתרון ארגוני אחר שייראה לנכון.

היערכות לבחינת תלמידים בעלי צרכים מיוחדים: ההיערכות ליום הבחינה כוללת התייחסות מתאימה לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים. כדי לתת מענה הולם לתלמידים אלו, יש להיערך מבעוד מועד. לקראת מבחן המיצ"ב יכין בית-הספר מראש אמצעי בחינה מיוחדים (למשל, חוברות מוגדלות לתלמידים שיש להם קשיי ראייה), יקצה כיתה נפרדת וכוח אדם בהתאם לצורך (ראו סעיף ב.2 שלהלן) ויידע את התלמידים הזכאים על אודות ההתאמות שיקבלו (למשל, שכתוב תשובות המבחן, הפסקות, יציאה לשירותים, חלוקת המבחן למקטעים והקראה). בסעיף ב.2 מפורטים קבוצות התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים ואופן התייחסות אליהן במיצ"ב הפנימי.

החזרת המבחנים לתלמידים: אפשר להחזיר לתלמידים את מחברות המבחן כשבועיים לאחר מועד העברת המבחן (מטעמי שמירת סודיות).

ציוד נדרש למבחן:

המבחן כולל משימות בהבנת הנשמע. לשם כך יש להצטייד בנגן תקליטורים בכל אחת מהכיתות. תקליטור (דיסק) הכולל את מטלות הבנת הנשמע מצורף במעטפה.

2.2 התייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים

הסעיף הזה עוסק בהתאמות האפשריות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים במסגרת המיצ"ב הפנימי². יש לאפשר לתלמידים אלו להיבחן בתנאים נאותים והוגנים, כדי שיוכלו לבטא את יכולותיהם הלימודיות במלואן, וזאת בלי לפגוע באיכות הנתונים שיתקבלו. במבחני המיצ"ב הפנימי רצוי לספק לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים את התנאים הניתנים להם בלמידה השוטפת ובמבחנים בבית-הספר לאורך השנה. לאחר מיפוי התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים, יקצה בית-הספר לפי הצורך כיתות בחינה נפרדות שבהן יספק את התנאים הנדרשים לתלמידים האלה (הקראה, כתיבת תשובות התלמידים על-ידי המורה, תוספת זמן קצרה, חוברת מבחן מוגדלת וכדומה).

להלן פירוט אופן ההתייחסות לקבוצות של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים:

תלמידים הלומדים בכיתות של החינוך המיוחד: המבחן נועד לבדוק את רמת השליטה של התלמידים באנגלית על-פי תכנית הלימודים הכללית. לכן בית-הספר יכול לאפשר, על-פי שיקול דעתו, התאמות בהתאם לתח"י (תכנית חינוכית יחידנית) של כל תלמיד. עם זאת, בדומה למיצ"ב החיצוני, אין חובה לבחון את התלמידים האלה.

תלמידים בכיתות רגילות הזכאים לתמיכה מתכנית השילוב: ההחלטה כיצד ייבחנו תלמידי השילוב במיצ"ב הפנימי נתונה לשיקול דעתו של צוות בית-הספר. מאחר שהמבחן מבוסס על תכנית הלימודים הכללית, ייתכן שאינו מתאים להיקף הלמידה של התלמידים האלה. עם זאת, יש להכיר בחשיבות הרגשית והחברתית של עצם השתתפותם במבחן עם עמיתיהם לכיתה. לכן, צוות בית-הספר צריך לשקול כיצד לבחון אותם, וזאת בהתאם ליכולותיהם הקוגניטיביות, הרגשיות והחברתיות, ובהתאם לתח"י של כל תלמיד. כמו כן, בית-הספר יכול לפטור אותם מחלקים מסוימים של המבחן או משאלות קשות, או לפצל בעבורם את המבחן לכמה מקטעים.

תלמידים בעלי לקויות למידה שאינם זכאים לתמיכה מתכנית השילוב: בקבוצה זו נכללים תלמידים שאינם זכאים לתמיכה מתכנית השילוב (בין שעברו אבחון בידי גורם חיצוני ובין שלא), אך מתמודדים עם קשיי למידה, בעיקר בקריאה ובכתיבה. הכוונה היא לתלמידים שבית-הספר הכיר בצורך לספק להם תנאים מותאמים בתהליך הלמידה השוטף ובמבחנים המתקיימים בבית-הספר לאורך השנה. **מומלץ כי תלמידים אלה ייבחנו במבחן הנוכחי באותו אופן שבו נוהגים לבחון אותם בדרך כלל בבית-הספר.** תלמידים בעלי קשיים בקשב ובריכוז ייבחנו בתנאים מותאמים על-פי הצורך (חדר נפרד, כיתה שקטה, חלוקת המבחן לכמה מקטעים וכדומה).

תלמידים בעלי לקויות שמיעה פטורים מחלק א' של המבחן (הכולל משימות של הבנת הנשמע בלבד). הציון הכולל שלהם במבחן יחושב ללא משימות אלה (ראו סעיף 2.2 שלהלן) – הנחיות לחישוב ידני של הציון הכולל במבחן).

² במבחני המיצ"ב החיצוני ניתנו תנאים אחידים, על-פי המוגדר בחוזר מנכ"ל "הוראות קבע" סח/3(א) סעיף 3-4.1 בנושא התאמות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים במבחנים ארציים (המיצ"ב/"מאה מושגים"/מבחני החמ"ד) בבתי-הספר היסודיים ובחטיבות הביניים.

תלמידים בעלי קשיי ראייה: תלמידים אלה ייבחנו בכיתה הרגילה ויקבלו חוברת מבחן מוגדלת. על בית-הספר להיערך מראש לצילום החוברת בהגדלה.

שימו לב כי במיצ"ב החיצוני אסור השימוש במילון גם לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים.

3.ב הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה

בסעיף הזה מוצגות הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה. העברת המבחן על-פי הנחיות אחידות תתרום להבטחת מהימנות המבחן, ותיתן לכל תלמיד הזדמנות שווה לבטא את ידיעותיו ואת מידת שליטתו בחומר הלימודים.

שעת העברת המבחן ומשכו

- מומלץ לקיים את המבחן בשעות שבהן התלמידים ערניים, ושאינן בסביבה גורמים העלולים להפריע להם. המיצי"ב החיצוני מתקיים בשעות השלישית והרביעית של יום הלימודים, ומומלץ להעביר גם את המבחן הפנימי בשעות האלה.
- הזמן המוקצב למבחן המועבר בשלמותו הוא **90 דקות ללא הפסקות**. משך זמן זה תוכנן כך שהתלמידים יוכלו להשיב בנינוחות על כל שאלות המבחן. אם תלמידים יזדקקו לכמה דקות נוספות כדי להשלים את המבחן, אפשר לתת להם תוספת זמן קצרה, בכפוף להחלטת בית-הספר. בכל מקרה, מומלץ שלא לתת תוספת זמן של יותר מ-15 דקות. לפני התחלת המבחן יש להודיע לתלמידים על משך הזמן העומד לרשותם, אולם אין לזרז את התלמידים במהלך המבחן ואין לכתוב על הלוח את משך הזמן הנותר לסיום המבחן.

סיום המבחן לפני תום הזמן המוקצב: בית-הספר יקבע אם התלמידים שסיימו את המבחן לפני תום הזמן המוקצב יישארו בכיתה או יצאו החוצה. רצוי לעודד את התלמידים האלה לבדוק שוב את תשובותיהם, ורק לאחר מכן למסור את מחברותיהם.

השגחה בכיתה האם: מומלץ כי המורה לאנגלית יעבור בין הכיתות הנבחרות בעת המבחן ולא ישמש משגיח באף כיתה. לצורך השגחה בכיתה מומלץ למנות מורה **שאינו** מלמד את המקצוע.

תפקידיו של המורה לאנגלית:

1. מתן הבהרות לפני התחלת המבחן: לפני התחלת המבחן ימסור המורה לאנגלית לפי שיקול דעתו הבהרות כלליות לתלמידים בכיתות הנבחנות בנוגע לתוכני המבחן.
2. תיעוד שאלות התלמידים בזמן המבחן: אחת המטרות של המבחן הפנימי היא לסייע למורה לאנגלית למפות את הידיעות של התלמידים ואת הקשיים שלהם. לפיכך, יש חשיבות לתיעוד השאלות שהתלמידים שואלים בזמן המבחן. מומלץ כי המורה לאנגלית יעבור בזמן המבחן בכיתות הנבחנות וירשום את השאלות שהתלמידים שואלים. על-פי השאלות האלה ועל-פי תוצאות המבחן יוכל המורה לפתח תובנות פדגוגיות ולהסיק מסקנות שישפיעו על אופן ההוראה בכיתה.

תפקידיו של המורה המשגיח בשעת המבחן:

1. להנחות את התלמידים לקרוא את ההוראות למבחן שבעמוד 3, ומיד לאחר מכן לעבור למשימה 1 (Task 1) שבעמוד 6. יש לוודא כי התלמידים עברו לעמוד הנכון.
2. להשמיע את התקליטור (הדיסק) הכולל את משימות הבנת הנשמע לתלמידים (ראו סעיף "משימות הבנת הנשמע" שלהלן).
3. לפקח על המהלך התקין של המבחן ולשמור על הסדר ועל טוהר הבחינה.
4. לוודא שכל תלמיד עובד באופן עצמאי. שימו לב כי אין להשיב לתלמידים על שאלות העוסקות בתחום התוכן, להקריא את שאלות המבחן, או לכוון את התלמידים לתשובה הנכונה.
5. ליצור אווירת עבודה שקטה ונינוחה, ללא לחץ של זמן, שתאפשר לתלמידים לבטא את הידע שלהם בצורה הטובה ביותר.
6. לסייע לתלמידים בפתרון בעיות טכניות (דפוס לא ברור, חוברת פגומה וכדומה), או בפתרון בעיות אישיות שאינן קשורות לתוכן המבחן (מתן אישור לאכול ולשתות במהלך המבחן על-פי מדיניות בית-הספר, טיפול בבעיות חריגות וכו').
7. לעודד את התלמידים להשיב על כל שאלות המבחן, ולבקש מהם לבדוק את תשובותיהם לפני הגשת המבחן למורה.
8. לתעד את השאלות שהתלמידים שואלים במהלך המבחן (אם המורה לאנגלית אינו נמצא בכיתה). ראו סעיף "תפקידיו של המורה לאנגלית" שלעיל.
9. אפשר לכתוב על הלוח את מספר הנקודות המוקצה לכל תשובה על כל אחת משאלות המבחן.

תלמידים הזכאים לתנאי מבחן מותאמים: תלמידים אלו יקבלו את התנאים המפורטים בסעיף ב.2 שלעיל בכיתות האם (למשל, חוברות מבחן מוגדלות), או יופנו לכיתה אחרת (לצורך הקראה, כתיבת תשובות התלמידים על-ידי המורה וכדומה).

מילון: השימוש במילון **אסור** בכל חלקי המבחן.

משימות הבנת הנשמע: משימות 1 ו-2 הן משימות בהבנת הנשמע. בתקליטור (דיסק) המצורף במעטפה מוקלטים שני הטקסטים של שתי המשימות. תחילה מושמע הטקסט הראשון של משימה 1, ולאחריו מוקצה לתלמידים זמן לענות על השאלות. לאחר מכן מושמע הטקסט שוב, ואז ניתן לתלמידים עוד זמן לסיים לענות על השאלות ו/או לבדוק את תשובותיהם. לאחר סיום המשימה הראשונה מושמע הטקסט של משימה 2, ולאחריו מוקצה לתלמידים זמן לענות על השאלות. לאחר מכן מושמע הטקסט שוב, ואז ניתן לתלמידים עוד זמן לסיים לענות על השאלות ו/או לבדוק את תשובותיהם. יש להשמיע את התקליטור (דיסק) פעם אחת לתלמידים. התמליל מצורף בפרק ג' אחרי המחווון (ראו סעיף ג.1).

הנחיות לתלמידים לפני חלוקת המבחן:

1. יש להסביר לתלמידים את מטרת המבחן ואת מבנהו. יש לציין כי המבחן פותח בשתי משימות בהבנת הנשמע.
2. יש להפנות את התלמידים לקרוא את ההוראות (עמוד 3), ומיד לאחר מכן לעבור למשימה 1 (Task 1) שבעמוד 6.
3. יש לציין כי השימוש במילון מכל סוג שהוא (לרבות מילון אלקטרוני) **אסור** בכל חלקי המבחן.
4. יש לציין כי צריך לכתוב את התשובות במבחן **בשפה האנגלית**.
5. יש לציין כמה זמן עומד לרשות התלמידים.
6. יש לציין שהמבחן מורכב משאלות מסוג רב-בררה, משאלות סגורות ומשאלות פתוחות. בשאלות מסוג רב-בררה יש תשובה נכונה אחת ועל התלמידים לסמן אותה. בשאלות הסגורות יש לסמן את התשובות הנכונות. בשאלות הפתוחות יש לכתוב את התשובה במקום המיועד לכך.
7. יש להסביר לתלמידים מה יהיה עליהם לעשות אם יסיימו את המבחן לפני הזמן.
8. יש לבקש מהתלמידים להתייחס למבחן ברצינות המרבית ולהשיב על כל השאלות. יש להציע להם לנסות ולהשיב על כל שאלה, גם אם נדמה להם שאינם יודעים את התשובה או שאינם בטוחים שתשובתם נכונה.
9. יש להסביר לתלמידים את נוהלי ההתנהגות בשעת המבחן (יציאה לשירותים, אכילה, שאילת שאלות וכו').

הנחיות לתלמידים לאחר חלוקת המבחנים: אם הוחלט לשנות את תוכן המבחן ולא לכלול בו את כל השאלות (ראו סעיף ב.4 שלהלן), יש להבהיר לתלמידים על אילו שאלות עליהם להשיב ועל אילו לא. יש להבהיר כי השאלות המבוטלות לא ייכללו בחישוב הציון. מומלץ לכתוב פרטים אלה על הלוח.

4.ב התאמות לצורכי בית-הספר בתוכן המבחן ובאופן העברתו

המיצ"ב הפנימי הוא מבחן פנים בית-ספרי, ואחד היתרונות הנובעים מכך הוא שניתן להתאימו לצורכי בית-הספר (זאת בניגוד למיצ"ב החיצוני, שבו העברה ובדיקה סטנדרטיות הן הכרחיות).

עקרונית, מבחני המיצ"ב נבנים בהלימה לתכניות הלימודים בכל תחום דעת ולכן רצוי להעבירם לתלמידים במתכונתם המלאה. עם זאת, קיימת שונות בין בתי-הספר בתהליכי ההוראה-למידה, ומבחן המיצ"ב, בשל היותו סטנדרטי ואחיד, לעתים אינו נמצא בהלימה מלאה עם ההוראה והלמידה בכיתה מסוימת.

לפיכך, בית-הספר רשאי, לפי שיקול דעתו, להעביר את מבחן המיצ"ב הפנימי ו/או להעריך אותו בדרכים שונות מאלה המופיעות בהנחיות. כלומר, קיימת אפשרות לערוך התאמות במבחן כך שתוצאותיו יוכלו לסייע לבית-הספר בתהליכי קבלת החלטות בנוגע לתכנון ההוראה והלמידה בנושאי הלימוד הנבדקים, ובנוגע להתפתחותם של לומדים בעלי יכולות שונות.

עם זאת, חשוב לזכור כי **העברה לא סטנדרטית של המיצ"ב הפנימי לא תאפשר לערוך השוואה תקפה להישגי קבוצות השוואה הארציות.**

להלן כמה אפשרויות להגמשת השימוש במיצ"ב הפנימי:

1. **התאמת תוכן המבחן לנלמד בכיתה:** המבחן באנגלית בנוי באופן מדורג, ממשימות קלות יותר ועד למשימות מורכבות יותר. מומלץ לעיין מראש בטקסטים ובשאלות המבחן ולבדוק באיזו מידה הם מתאימים להיקף ההוראה והלמידה בכיתה. לאור הממצאים אפשר לבטל שאלות/משימות מסוימות או שלא לכלול אותן בחישוב הציון הכולל. באופן זה אפשר גם להתאים את המבחן לתלמידים מתקשים.

2. התאמות בהעברת המבחן בכיתה:

- **משך הבחינה** – בית-הספר יכול להחליט אם להאריך את משך הבחינה או לקצרו בהתאם לשינויים שערך במבחן או על יסוד שיקולים אחרים.

- **העברת המבחן בכמה מקטעים** – אפשר לחלק את המבחן לכמה מקטעים ולהעבירם במועדים שונים, לפי סדר הנושאים שיקבע בית-הספר.

3. **שינוי בהליך הבדיקה** – ראו סעיף ג.3.

פרק ג': הנחיות לבדיקת המבחן

פרק זה כולל מידע שיסייע לצוות בית-הספר בבדיקת המבחן ובצינונו. הפרק מציג את המבחן, את התמליל של משימות הבנת הנשמע ואת ההנחיות הנוגעות לחישוב הציונים על-ידי שימוש בכלי עזר שונים. כמו כן, מוצגות בפרק הצעות לחישוב הציונים בהתאם לצורכי בית-הספר ומוצגים הסברים על ההשוואה בין הנתונים של בית-הספר ובין נתוני קבוצת השוואה.

1.ג המחון וההנחיות לשימוש בו בעת בדיקת המבחנים

לנוחיות המורים, נעשה מאמץ לפתח מחון מפורט ככל האפשר. המחון מציין את סוג הפריט (רב-בררה; MC; סגור; CL; פתוח; OP), את התשובה הנכונה לכל פריט, לרבות תיאור של רמות הביצוע האפשריות, ואת טווח הערכים לתשובה.

שימו לב,

- בעמודה שכותרתה "Possible Values", הערכים או טווח הערכים מתייחסים לאפשרויות הניקוד (אותן אפשרויות מופיעות גם בדף ריכוז הציונים). אם, למשל, כתוב כי הניקוד הוא 0-2, התלמיד יכול לקבל אפס נקודות, נקודה אחת או 2 נקודות. אם כתוב 0, 2, התלמיד יכול לקבל אפס נקודות או 2 נקודות, ללא ניקוד ביניים.
 - יש לתת ניקוד לכל שאלה בנפרד.
 - **בכל שאלות המבחן** אם התלמיד לא כתב תשובה או לא סימן תשובה, יש לתת לו ציון 0.
 - **בשאלות מסוג רב-בררה** אם התלמיד סימן יותר מתשובה אחת, יש לתת לו ציון 0.
 - **בשאלות הפתוחות ובשאלות הסגורות** יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחון.
 - **בשאלות הפתוחות** אין להוריד נקודות על טעויות בדקדוק או על טעויות באיות, אלא אם כן מצוין אחרת בהנחיות.
- יש לקבל רק תשובות המתבססות על הטקסט.
- אם תשובה כוללת מידע נכון ומידע שגוי, יש לתת ציון 0.
- אם נדרשת תשובה אחת והתלמיד כתב יותר מתשובה אחת, ציינו באופן הזה:
- אם כל התשובות נכונות, יש לתת ניקוד מלא.
 - אם תשובה אחת נכונה ותשובה אחת שגויה, יש לתת ציון 0.

מחווין למבחן באנגלית לכיתה ה', מיצ"ב פנימי, התשע"ג

Use of punctuation in the Scoring Key

;	Separates complete, acceptable answers
()	An optional addition that is part of an acceptable answer
/	Separates acceptable words within an answer

TASK 1: Access to Information from Spoken Texts (AIST)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
1_1	MC	2 = (d) park 0 = other	0,2
1_2	MC	2 = (b) sun 0 = other	0,2
1_3	MC	2 = (c) fish 0 = other	0,2
1_4	MC	2 = (j) kitchen 0 = other	0,2
1_5	MC	2 = (i) umbrella 0 = other	0,2

TASK 2: Access to Information from Spoken Texts (AIST)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
2	MC	2 = (b) a dress 0 = other	0,3
3	OP	3 = (a) dog; (the) neighbors' dog; (a) pet 0 = other; Sally's dog	0,3
4	CL	3 = the pupil chose the following two answers: ☐ There were no balloons. ☒ There were no hamburgers. ☐ Her friends are not coming. ☐ Her grandma will be late. ☒ Her dress was dirty. 2 = the pupil chose two answers and only one answer is correct; the pupil chose only one correct answer. 0 = other; the pupil chose three or more answers (even though one or more answers are correct).	0,2,3
5	MC	2 = (a) falafel 0 = other	0,3
6	OP	3 = happy; great; wonderful; excited; good 2 = fun; enjoy(ed) 0 = other	0,2,3

TASK 3			
Access to Information from Written Texts (AIWT)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
7_2	MC	4 = (d) at six o'clock 0 = other	0,4
7_3	MC	4 = (a) by bus 0 = other	0,4
7_4	MC	4 = (g) English and history 0 = other	0,4
7_5	MC	4 = (b) a cheese sandwich 0 = other	0,4
7_6	MC	4 = (c) tennis 0 = other	0,4
Written Presentation (WP)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
8	OP	<ul style="list-style-type: none"> Evaluate each of the four words according to the following guidelines: Question 1: Accept all kinds of animals that are spelled correctly. Accept singular and plural forms. Question 2: Accept all colors that are spelled correctly. Give a total score: 3 = three or four correct words 2 = two correct words 1 = one correct word 0 = no correct words 	0-3

TASK 4: Access to Information from Written Texts (AIWT)															
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values												
9	OP	3 = (to) eat (breakfast); (to) (eat) breakfast 0 = other	0,3												
10	OP	3 = (a) (small) ball 0 = other	0,3												
11	MC	3 = (c) want to see what is making noise 0 = other	0,3												
12	OP	3 = fun; (many) surprises 0 = other	0,3												
13	CL	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Yes</th> <th>No</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a. Henry is bringing clothes to the kitchen.</td> <td></td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>b. Donna Moore is the writer of the book.</td> <td>✓</td> <td></td> </tr> <tr> <td>c. The story starts in the kitchen.</td> <td>✓</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> 4 = three correct answers 2 = two correct answers 0 = one correct answer or less		Yes	No	a. Henry is bringing clothes to the kitchen.		✓	b. Donna Moore is the writer of the book.	✓		c. The story starts in the kitchen.	✓		0,2,4
	Yes	No													
a. Henry is bringing clothes to the kitchen.		✓													
b. Donna Moore is the writer of the book.	✓														
c. The story starts in the kitchen.	✓														
14	MC	4 = (c) exciting things that happen to Henry and his father 0 = other	0,4												

TASK 5: Written Presentation (WP)

Task Item #	Item Type	Scoring Key
15	OP	See instructions below

General Guidelines

1. Evaluate each of the four sentences **separately** according to the list of criteria for assessment on the next page. Each criterion is given a different number of points.
2. If the pupil wrote more than one sentence or two simple sentences joined by a connector, evaluate only the first one.
3. A sentence **must** include at least a subject and a verb (e.g. Dad cooks.) and an object when necessary (e.g. The children are holding sandwiches.). Otherwise, give 0 for all criteria (e.g. I can see eat sandwich – *the subject {i.e. the children} is missing*; The father big – *the verb is missing*; He has – *the object is missing*).
4. Give 0 for all criteria if the content of the sentence is:
 - incomprehensible
 - irrelevant to what is seen in the picture
 - irrelevant to the specific instruction:
 - Sentence *a* must describe the park.
 - Sentence *b* must describe what the father looks like.
 - Sentence *c* must describe what the father is doing.
 - Sentence *d* must describe what the children are doing.
5. Add up the total points for each of the four sentences.
6. Use the conversion table on page 32 to calculate the final grade for task 5 (Item 15).

Criteria for Assessment	Possible Values
<p>a. Relevant content and appropriate vocabulary</p> <p>7 = The content is relevant and the vocabulary is appropriate. Examples: He looks like a chef; He has three eyes.</p> <p>3 = • The content is partially relevant and/or some words are inappropriate. Example: (Sentence d) Describe what the children are doing: Two children are eating apples. (Sentence b) Describe what the father looks like: The dad looks like a big ear</p> <p>• (Sentence b) Describe what the father looks like:</p> <ul style="list-style-type: none"> – The sentence consists of the verb "has" or "have" + an object Example: Dad has a book/a phone/a spoon. – There is/are + parts of the body Example: There are three eyes. – The sentence starts with "I can see..." and there is no reference to the father Example: I can see big ears. <p>0 = If the content is irrelevant.</p>	0,3,7
<p>b. Subject-verb agreement and correct form of the verb</p> <p>3 = There is subject-verb agreement and the verb is formed correctly. Example: Dad cooks/is cooking (soup).</p> <p>0 = • There is no subject-verb agreement and/or the verb isn't formed correctly. Examples: Dad cook; Dad is talk.</p>	0,3
<p>c. Correct word order [e.g. subject, verb, (object)]</p> <p>4 = Word order is correct.</p> <p>0 = Word order is incorrect.</p>	0,4
<p>d. Correct pronouns, articles, and prepositions</p> <p>2 = Correct use of pronouns, articles, and the following prepositions: in, on, under, near, next to (as prepositions of place), with, to.</p> <p>0 = Incorrect use of pronouns, articles, and the following prepositions: in, on, under, near, next to (as prepositions of place), with, to.</p>	0,2
<p>e. Correct spelling</p> <p>2 = Spelling of words is correct or there is only one spelling mistake.</p> <p>0 = There are two or more spelling mistakes.</p>	0,2

Criteria for Assessment	Possible Values
f. Correct capitalization 2 = Capitalization is correct. 0 = Capitalization is incorrect.	0,2
g. Correct use of full stops 1 = The use of full stops is correct. 0 = The use of full stops is incorrect or the full stop has been omitted.	0,1

Conversion Table	
Total number of points for the four sentences together	Final grade for Task 5 (15a-15g)
78-84	12
71-77	11
64-70	10
57-63	9
50-56	8
43-49	7
36-42	6
29-35	5
22-28	4
15-21	3
8-14	2
1-7	1
0	0

TASK 6: Access to Information from Written Texts (AIWT)

Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
16	OP	3 = Canada 0 = other	0,3
17	CL	4 = The pupil chose the following two answers: ☐ She doesn't like her teachers. ☒ She doesn't speak Hebrew. ☐ She doesn't want to leave her mom and dad. ☒ She doesn't have friends. ☐ She doesn't like to study history. 2 = The pupil chose two answers and only one answer is correct. OR The pupil chose only one correct answer. 0 = other	0,2,4
18a	OP	3 = Any answer that shows one way in which the kids in Linda's class help her: Examples: They speak to her; They speak to her slowly in Hebrew; They try to speak to her in English; They play with her; They clapped their hands; They meet her in the park; They help her study Hebrew. 0 = other	0,3
18b	OP	3 = Any answer that expresses an idea of how to help a new pupil in class. The answer must not be mentioned in the text. Also accept answers that refer to Linda. Examples: I can ask her to come to my birthday party; I can play with her at school; I can help her with homework; I can teach him Hebrew. 0 = The pupil repeats the same idea as in 18a; other	0,3
19	MC	4 = (c) answered in Hebrew 0 = other	0,4
20	MC	3 = (c) December 29th 0 = other	0,3

טקסטים במשימות הבנת הנשמע (תמליל התקליטור)

שלום תלמידים. המבחן באנגלית מתחיל בשתי משימות בהבנת הנשמע.
משימה מספר אחת.
אתם עומדים לשמוע חמש חידות.
התבוננו בתמונות שבעמוד הבא.
חלק מן התמונות שבעמוד הבא הן הפתרונות של החידות שתשמעו.
עכשיו הקשיבו לדוגמה.

Example:

You put them on your feet,
When you go out to the street.
What are they?

הפתרון לחידה ששמעתם הוא תמונה a.
עכשיו הקשיבו לחידות.

כתבו במשבצות שמתחת לתמונות המתאימות מספרים מאחת עד חמש, לפי סדר
החידות שתשמעו.
אתם תשמעו את החידות פעמיים.
שימו לב: יש יותר תמונות מן הנדרש.

Number 1

It's a place for children big and small,
It's a place to have a picnic and play ball.
What is it?

עכשיו מצאו את התמונה המתאימה וכתבו מתחתיה את המספר אחת.

Number 2

It is up in the sky from morning to night,
It keeps us warm and gives us light.
What is it?

עכשיו מצאו את התמונה המתאימה וכתבו מתחתיה את המספר שתיים.

Number 3

They swim all day and they cannot walk,
They live in the water and they do not talk.

What are they?

עכשיו מצאו את התמונה המתאימה וכתבו מתחתיה את המספר שלו.

Number 4

It is a room in the house; a good place to meet,
Everyone goes there to cook or to eat.

What is it?

עכשיו מצאו את התמונה המתאימה וכתבו מתחתיה את המספר ארבע.

Number 5

When it is raining and there are clouds in the sky,
Open it up and you will stay dry.

What is it?

עכשיו מצאו את התמונה המתאימה וכתבו מתחתיה את המספר חמש.

הקשיבו לחידות פעם נוספת. זו הזדמנות טובה לבדוק את התשובות שלכם.

עכשיו בדקו את התשובות שלכם.

עכשיו עברו למשימה מספר שתיים שבעמוד שמונה.

משימה מספר שתיים.

סאלי מתקשרת לסבתא שלה, המתגוררת באנגליה.

אתם עומדים לשמוע את השיחה ביניהן.

לפני שתשמעו את השיחה, קראו את שאלות שתיים עד שש.

עכשיו הקשיבו לשיחה בין סאלי לסבתא שלה. אתם תשמעו את השיחה ביניהן פעמיים.

Sally: Hi Grandma. It's me, Sally.

Grandma: Hi Sally, how are you?

Sally: I'm fine Grandma. I want to thank you and Grandpa for the beautiful white dress. It's a great birthday present.

- Grandma:** You're welcome. I'm glad you like it. How was your birthday party?
- Sally:** It was lots of fun.
- Grandma:** Did you wear the new dress for the party?
- Sally:** Uhh, yes and no.
- Grandma:** (a concerned, rising voice) I don't understand.
- Sally:** Well, at around 4 o'clock, we were getting ready for the party. (pause) Mom and I put balloons around the garden and Dad put the hamburgers and chips on the table. Suddenly Bobby, the neighbor's dog, ran into our (emphasize) garden. He was all dirty and wet.
- Grandma:** Oh no!
- Sally:** Bobby was so happy to see me that he jumped on me and got my **new white birthday dress** dirty.
- Grandma:** That's terrible!
- Sally:** There's more! Bobby jumped on the table and started to eat all the hamburgers. (slight pause)
- Grandma:** What did you do? (empathetically)
- Sally:** Well, I was so sad and it was time for my friends to come. But then Dad had a great idea. He went to buy falafel for the party.
- Grandma:** Good idea. But what about your dress? Did you wear it to the party?
- Sally:** No, it was too dirty. So I put on my grey skirt with my pink shirt. (pause) But I really wanted to wear the new dress you and Grandpa gave me.
- Grandma:** Oh, Sally, you can wear it another time. In the end, you had a party that you'll never forget!
- Sally:** That's right. I had a lot of fun after all.
- Grandma:** I'm so happy you enjoyed your party, Sally.
- Sally:** Thanks Grandma. I love you and Grandpa. Bye.
- Grandma:** We love you too. Bye bye.

עכשיו ענו באנגלית על השאלות לפי מה ששמעתם.
הקשיבו לשיחה בין סאלי לסבתא שלה פעם נוספת. זו הזדמנות טובה לבדוק את
התשובות שלכם.
עכשיו בדקו את התשובות שלכם.
סיימנו את החלק הראשון של המבחן. עכשיו עברו למשימות הבאות.
בהצלחה!

2.ג הנחיות לבדיקת המבחן ולחישוב הציונים

כללי

מוצע כי המבחנים של כל כיתה ייבדקו בידי צוות המורים לאנגלית בבית-הספר. כמו כן, מוצע שרכז המקצוע או רכז השכבה, או מי שימונה לצורך כך בידי מנהל בית-הספר, ילוו את התהליך הזה. יש לבדוק את המבחנים בהתאם למחווון המצורף לעיל (1.ג) ובצמידות אליו. זכרו כי תוצאות המבחנים נועדו לשימוש פנימי, ובית-הספר אינו נדרש לדווח עליהן לכל גורם שהוא.

כלי עזר לחישוב הציונים של המיצ"ב הפנימי ולמיפויים

ראמ"ה מעמידה לרשות בתי-הספר כלי ממוחשב לחישוב ציונים ולמיפוי הישגים: **המיצבית**, שפותחה בידי ראמ"ה. כלי זה מחשב את הציונים ברמת התלמיד באופן אוטומטי, מספק נתונים הניתנים להשוואה בין קבוצות תלמידים ומאפשר קבלת תרשימים ברמת הכיתה וברמת השכבה. המיצבית מתאימה לשימוש רק בבתי-ספר שהעבירו את המבחן בשלמותו.

נוסף על המיצבית, מצורפים למחברות המבחן כלים ידניים לחישוב הנתונים – **דף ריכוז ציונים לתלמיד** ו**דף מיפוי כיתתי**, שהמילוי שלהם יכול להיות שלב מקדים (כלי תומך) לפני הקלדת הנתונים במיצבית.

א. חישוב הציונים באמצעות המיצבית

ראמ"ה מעמידה לרשות בתי-הספר **"מיצבית-כיתתית"** ו**"מיצבית-שכבתית"** לחישוב ההישגים במיצ"ב הפנימי ולמיפויים. המיצביות שפותחו בעבור כל אחד ממבחני המיצ"ב הפנימי הן **קובצי אקסל שהותאמו למבנה הייחודי של כל מבחן**. המיצבית הכיתתית מאפשרת לחשב את הציונים של תלמידי הכיתה במבחן המיצ"ב הפנימי, ומספקת תמונת מצב של הישגי הכיתה במבחן. המיצבית השכבתית מספקת נתונים שונים: (1) על הישגי כלל התלמידים בשכבה; (2) על השוואה בין הישגי הכיתות המקבילות במבחן המיצ"ב הפנימי; (3) על השוואה בין נתוני השכבה לנתוני קבוצות השוואה הארציות (הנורמות הארציות) המבוססים על נתוני המיצ"ב החיצוני. המיצביות יפורסמו באתר ראמ"ה בכתובת: <http://rama.education.gov.il>, בחלונית **"הערכה בית-ספרית"**, בנושא **"מיצ"ב פנימי"**, סמוך למועדי המיצ"ב הפנימי.

ב. חישוב הציונים באופן ידני

כדי לחשב את הציונים באופן ידני אפשר להיעזר **בדף ריכוז הציונים הידני של כל תלמיד ו/או בדף המיפוי הכיתתי**. ראו בעמודים 42-43 דוגמה לדף ריכוז ציונים מלא, שחושבו בו כל הציונים של תלמיד אחד, ודוגמה לדף ריכוז ציונים ריק. כלי זה הותאם להעברת המיצ"ב הפנימי, ונועד לאפשר למורי בית-הספר לבדוק את המבחנים בדרך יעילה ונוחה.

להלן הנחיות לבדיקת המבחן ולחישוב הציונים באופן ידני:

1. הנחיות כלליות

- בדיקת השאלות במבחן לפי המחווון המצורף: אפשרויות הניקוד בכל סעיף ובכל שאלה מוגדרות מראש במחווון ומצוינות בהתאם לכך בדף ריכוז הציונים. יש לסמן בדף ריכוז הציונים את הניקוד לכל שאלה או סעיף.
- דין שאלה שלא ענו עליה כדין תשובה שגויה. בשני המקרים יקבל התלמיד אפס נקודות. עם זאת, מומלץ שהמורה ינהל רישום של שאלות שהתלמידים לא השיבו עליהן, כדי שיוכל ללמוד מהן על נושאים שהכיתה מתקשה בהם או שלא למדה אותם.

2. הנחיות לחישוב ידני של ציון התלמיד בכל נושא במבחן

לאחר מתן הניקוד עבור כל שאלה או סעיף, יש לחשב את סכום הנקודות בכל נושא:

- הציון בנושא הבנת הנשמע (Access to Information from Spoken Texts – AIST) יהיה סכום הנקודות במשימות 1 ו-2.
- הציון בנושא הבנת הנקרא (Access to Information from Written Texts – AIWT) יהיה סכום הנקודות בשאלה 7 ובמשימות 4 ו-6.
- הציון בנושא כתיבה (Written Presentation – WP) יהיה סכום הנקודות בשאלות 8 ו-15. מאחר שהציון של כל תלמיד מבוסס על מספר קטן של פריטים, ציון זה עלול, במקרים מסוימים, שלא לייצג נאמנה את רמת שליטתו של התלמיד. לפיכך מומלץ להצליב מידע זה עם הערכות פנימיות אחרות שהועברו בכיתה בנושא זה.
- אפשר לחשב באופן ידני את ציוני התלמידים בנושאים השונים באחוזים (ראו הנחיות בתחתית דף ריכוז הציונים). המיצבית עורכת חישובים אלו באופן אוטומטי.

3. הנחיות לחישוב ידני של הציון הכולל במבחן

- הציון הכולל במבחן מחושב על-פי סכום הנקודות שצבר התלמיד במבחן בכל אחד מהנושאים (AIST+AIWT+ WP). טווח הציונים של הציון הכולל נע בין 0 ל-100.
- הציון הכולל של תלמידים בעלי לקויות שמיעה שלא נבחנו בחלק א' של המבחן (נושא הבנת הנשמע) יחושב על-פי חלק ב' וחלק ג' של המבחן (Task 3–Task 6). יש לסכם את מספר הנקודות שקיבל התלמיד בחלק ב' ובחלק ג', את הסכום יש לחלק ב-75 (מספר הנקודות המרבי בחלקים אלה) ואת התוצאה יש לכפול ב-100.

4. הנחיות לשימוש בדף המיפוי הכיתתי ולחישוב מדדים כיתתיים

- דף המיפוי הכיתתי המופיע בהמשך נועד לאפשר את חישובם של המדדים הכיתתיים ברמת הפריט, ברמת הנושא וברמת הציון הכולל של המבחן. בתום בדיקת המבחנים מומלץ להעתיק את הציונים של כל תלמיד בפריטים המשתייכים לאותו נושא, ואחר כך לחשב את הציון הממוצע של כל התלמידים בכיתה ברמת הפריטים, ברמת הנושאים וברמת המבחן כולו.
- שימו לב כי בדף המיפוי הכיתתי הפריטים מסודרים לפי נושאים. דף המיפוי הכיתתי מוצג בחוברת זו לשם דוגמה.
- נתוני קבוצות ההשוואה (נורמות ארציות) אינם כוללים עולים חדשים ותלמידים המקבלים תמיכה מתכנית השילוב. לכן, כדי להשוות את הממוצע הכיתתי לנתונים האלה (כאשר הם יתפרסמו), יש לחשב את הממוצע הכיתתי בלי קבוצות התלמידים האלה.
- כמו כן, מומלץ לחשב ממוצע כיתתי הכולל את התלמידים שהם בעלי לקויות למידה וממוצע כיתתי שאינו כולל את התלמידים האלה, בעיקר אם תנאי ההיבחנות שלהם שונים בתכלית.

3.ג התאמת חישוב הציונים לצורכי בית-הספר

המיצ"ב הפנימי נועד לשימוש פנים בית-ספרי ולכן הוא יכול להיות מרכיב בחישוב הציון הסופי בתעודה, וזאת לפי החלטת בית-הספר. להלן כמה אפשרויות לחישוב ציוני התלמידים:

א. מתן ציון לפי כלל השאלות במבחן המקורי. ציון זה יאפשר השוואה לציוני קבוצות השוואה שיפורסמו על-ידי ראמ"ה.

ב. מתן ציון נפרד על-פי ההישגים המצופים בבית-ספרך בכיתה ד' וציון נפרד על-פי ההישגים המצופים בכיתה ה'.

הערות:

* בעבור התלמידים שהם בעלי לקות שמיעה יש לחשב את הציון ללא המשימות בהבנת הנשמע (ראו סעיף ג.2 שלעיל – הנחיות לחישוב ידני של הציון הכולל במבחן).

** אם המבחן לא הועבר לתלמידים במתכונת מלאה, יש לערוך שינויים במספר הנקודות המוקצות לכל שאלה ושאלה, וזאת על-פי שיקול דעתו של המורה.

4.ג השוואה לנתוני קבוצות ההשוואה (נורמות ארציות)

ראמ"ה תפרסם את נתוני קבוצות ההשוואה (כלל בתי־הספר, בתי־ספר דוברי עברית ובתי־ספר דוברי ערבית) על סמך התוצאות של בתי־הספר שנבחנו במבחן המיצ"ב החיצוני. בית־הספר יוכל להשוות את הישגיו להישגים של בתי־ספר דומים. הסברים בנוגע להשוואה זו יפורסמו באתר האינטרנט של ראמ"ה בעוד כמה חודשים. זכרו, אם תחליטו לערוך שינויים כלשהם במבחן (במבנהו, באופן העברתו או באופן הערכתו), לא תוכלו להשוות את הישגים שלכם לנתוני קבוצות ההשוואה.

דף ריכוז ציונים לתלמיד

דוגמה למילוי דף ריכוז ציונים לתלמיד (לחישוב ידני) – אנגלית לכיתה ה' – מיצ"ב פנימי, התשע"ג
יש לסמן את מספר הנקודות שקיבל התלמיד בכל שאלה או סעיף בהתאם למפורט במחווין.

שם התלמיד/ה: _____ אי.א.ר. כיתה: _____ 4

Access to Information from Written Texts (AIWT)				
ניקוד				
0			(4)	7_2
(0)			4	7_3
0			(4)	7_4
0			(4)	7_5
0			(4)	7_6
(0)		3		9
0		(3)		10
0		(3)		11
0		(3)		12
0	2		(4)	13
0			(4)	14
0		(3)		16
0	(2)		4	17
0		(3)		18a
0		(3)		18b
0			(4)	19
0		(3)		20
51				בסך הכול

Access to Information from Spoken Texts (AIST)				
ניקוד				
0		(2)		1.1
0		(2)		1.2
0		(2)		1.3
(0)		2		1.4
0		(2)		1.5
0			(3)	2
0			(3)	3
(0)	2	3		4
0			(3)	5
0	2	(3)		6
20				בסך הכול

Written Presentation (WP)															
ניקוד															
0	1	(2)	3											8	Task 3
0	1	2	3	4	5	6	(7)	8	9	10	11	12		15	Task 5
9														בסך הכול	

$\frac{(9)}{15} \times 100 = \underline{60\%}$	$\frac{(51)}{60} \times 100 = \underline{85\%}$	$\frac{(20)}{25} \times 100 = \underline{80\%}$	ציונים באחוזים
WP	AIWT	AIST	
80 נק' (סכום הנקודות בנושאים: AIST+AIWT+WP)			ציון כולל

הצף נוצר אוטומטית בי-ספרי ולא להדפיס ללא אישור משרד החינוך.

דף ריכוז ציונים לתלמיד

דף ריכוז ציונים לתלמיד (לחישוב ידני) – אנגלית לכיתה ה' – מיצ"ב פנימי, התשע"ג
יש לסמן את מספר הנקודות שקיבל התלמיד בכל שאלה או סעיף בהתאם למפורט במחווך.

שם התלמיד/ה: _____ כיתה: _____

Access to Information from Written Texts (AIWT)				
ניקוד				
0			4	7_2
0			4	7_3
0			4	7_4
0			4	7_5
0			4	7_6
Task 3				
0		3		9
0		3		10
0		3		11
0		3		12
0	2		4	13
0			4	14
Task 4				
0		3		16
0	2		4	17
0		3		18a
0		3		18b
0			4	19
0		3		20
Task 6				
בסך הכול				

Access to Information from Spoken Texts (AIST)				
ניקוד				
0		2		1.1
0		2		1.2
0		2		1.3
0		2		1.4
0		2		1.5
Task 1				
0			3	2
0			3	3
0	2		3	4
0			3	5
0	2	3		6
Task 2				
בסך הכול				

Written Presentation (WP)															
ניקוד															
0	1	2	3											8	Task 3
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	15	Task 5	
בסך הכול															

$\frac{(\quad)}{15} \times 100 = __\% $	$\frac{(\quad)}{60} \times 100 = __\% $	$\frac{(\quad)}{25} \times 100 = __\% $	ציונים באחוזים
WP	AIWT	AIST	
_____ נק' (סכום הנקודות בנושאים: AIST+AIWT+WP)			ציון כולל

הצגו נקודות אשמועש ביי-ספרי ווא אהדברה אלא זויק אהוא.

דף מיפוי כיתתי - אנגלית לכיתה ה' מיצ"ב פנימי, התשע"ג

Access to Information from Written Texts (AIWT)										Access to Information from Spoken Texts (AIST)										רגיל/עולה/ משולב/ לקוי שמיעה	מספר השאלה/ הסעיף שם התלמיד		
TASK 4					TASK 3					AIST Score	TASK 2					TASK 1							
14	13	12	11	10	9	7_6	7_5	7_4	7_3		7_2	6	5	4	3	2	1_5	1_4	1_3	1_2	1_1		
																						1	
																							2
																							3
																							4
																							5
																							6
																							7
																							8
																							9
																							10
																							11
																							12
																							13
																							14
																							15
																							16
																							17
																							18
																							19
																							20
																							21
																							22
																							23
																							24
																							25
																							26
																							27
																							28
																							29
																							30
																							31
																							32
																							33
																							34
																							35
																							36
																							37
																							38
																							39
																							40

יש לרשום את מספר הנקודות שקיבל התלמיד בכל שאלה או סעיף בהתאם למפורט במחווון

Total Score	Written Presentation (WP)			Access to Information from Written Texts (AIWT)							מספר השאלה / הסעיף	שם התלמיד
	WP Score	TASK 5	TASK 3	AIWT Score	TASK 6							
		15	8		20	19	18b	18a	17	16		
												1
												2
												3
												4
												5
												6
												7
												8
												9
												10
												11
												12
												13
												14
												15
												16
												17
												18
												19
												20
												21
												22
												23
												24
												25
												26
												27
												28
												29
												30
												31
												32
												33
												34
												35
												36
												37
												38
												39
												40

ממוצע כיתתי של כל התלמידים: _____ ממוצע כיתתי ללא תלמידים משולבים ועולים: _____

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

